

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
GMINNEGO OŚRODKA POMOCY
SPOŁECZNEJ W BĘDZINIE
ZA ROK 2024**

BĘDZINO 2025

SPIS TREŚCI

1	Wstęp.....	4
2	Funkcjonowanie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Będzinie	5
2.1	Realizacja Budżetu	6
2.2	Zatrudnienie.....	7
3	Realizacja zadań z obszaru pomocy społecznej	7
3.1	Praca socjalna	8
3.2	Realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej.....	9
3.3	Inne działania podejmowane na rzecz mieszkańców i gminy.....	9
3.3.1	Bank żywności.	9
3.3.2	Koordinacja wypoczynku letniego dzieci.	10
3.3.3	Zakłady opieki leczniczej.....	10
3.3.4	Zespół opieki mobilnej.....	10
3.3.5	Współpraca z Sądami	10
3.3.6	Mieszkanie wspomagane.....	10
3.3.7	Schronienie dla osób bezdomnych.....	11
3.3.8	Prace społecznie-użyteczne.....	11
3.4	Realizacja świadczeń rodzinnych	11
3.4.1	Program „Złotówka za złotówkę”	12
3.4.2	Zasiłki rodzinne.....	12
3.4.3	Dodatki do zasiłku rodzinnego.....	12
3.4.4	Świadczenie rodzicielskie obowiązujące od 1 stycznia 2016r.	15
3.4.5	Świadczenie „ZA ŻYCIEM”.....	16
3.4.6	Bon energetyczny	16
3.4.7	Dodatek osłonowy.....	17
3.4.8	Stypendium szkolne i zasiłek szkolny.....	17
3.5	Świadczenia z funduszu alimentacyjnego.....	18
3.6	Karta Dużej Rodziny	19
3.7	Zachodniopomorska Karta Seniora.....	19

3.8	Zachodniopomorska Karta Rodziny	19
3.9	Działania z obszaru wsparcia rodziny.....	20
3.9.1	Asystent rodziny.....	20
3.9.2	Rodziny zastępcze	20
3.9.3	Rozwiązywanie problemów alkoholowych.....	20
3.9.4	Punkt konsultacyjny w zakresie uzależnień i pracy w rodzinie	21
4	Realizacja programów i projektów.....	21
4.1	Program Senior+	21
4.2	Projekt „Centrum Usług Społecznych – nowym miejscem rozwoju i integracji usług społecznych”	22
4.3	Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Będzino na lata 2023-2025	23
4.4	Gminny Program Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Gminy Będzino na lata 2021-2024. 26	
4.5	Gminny Program Osłony "Posiłek w Szkole i w Domu" 2024-2028.....	27
4.6	Gminnego Programu Działań Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Będzinie na lata 2021-2024	28
4.7	Gminny Program na rzecz osób starszych 2021-2025	28
4.8	„Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością" dla Jednostek Samorządu Terytorialnego	29
4.9	Opieka wytchnieniowa	29
4.10	Korpus wsparcia seniorów	30
4.11	Gminny Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Będzino na lata 2024-2027	30
4.12	Projekt „Gmina Będzino Zjednoczona Przeciw Przemocy”	33
5	Potrzeby w zakresie pomocy społecznej na rok 2025	34

1 Wstęp

Pomoc społeczna to państwowa instytucja polityki społecznej, która stawia sobie za cel główny pomoc rodzinom oraz osobom pokonywanie niełatwych sytuacji życiowych.

Zgodnie art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz.1283 przedstawiam sprawozdanie z działalności Ośrodka za 2024 rok oraz potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

W 2024r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Będzinie bardzo ściśle współpracował z podmiotami zewnętrznymi (instytucjami, organizacjami) działającymi na terenie gminy Będzino i powiatu koszalińskiego. Współpraca ta przybierała szczególny wymiar w sytuacji realizacji wspólnych porozumień partnerskich. Przykładowo współpraca nawiązana była z Sądem Rejonowym w Koszalinie (w tym udział kuratorów w Zespole Interdyscyplinarnym i Grupach Roboczych) - współpraca z Policją (wspólne wizyty w środowiskach tzw. Asysta i w razie potrzeby również z pracownikami socjalnymi), współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Koszalinie (spotkania Konwentu ds. Przeciwdziałania Przemocy oraz szkolenia dot. przemocy), - współpraca ze Środowiskowym Domem Samopomocy (kierowanie uczestników, diagnozowanie środowisk), - porozumienie z Niepublicznym Zakładem Opieki Medycznej „Medison” w Koszalinie w celu wspierania osób z zaburzeniami psychicznymi.

W okresie sprawozdawczym działalność pomocy społecznej była prowadzona zgodnie z ustalonymi celami i planami. Jednym z nich jest dążenie do wzrostu jakości świadczonych usług i skutecznie prowadzonych działań. Aby osiągnąć ten cel pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej muszą stale doskonalić swój warsztat pracy, szczególnie umiejętności metodologiczne, społeczne, umiejętności ze stosowaniem wiedzy z zakresu prawa, podejmowania decyzji i szybkiej interwencji socjalnej, stosowania w praktyce wiedzy naukowej oraz umiejętność wykorzystania zdobytych techniki podczas wykonywania pracy. Aby sprostać stawianym przed nimi licznym wymaganiom pracownicy uczestniczyli w 2024 roku w szkoleniach dostosowanych do ich potrzeb. Pracownicy socjalni uczestniczyli w superwizji. Jest to proces, w którym pracownicy socjalni otrzymują wsparcie i nadzór od bardziej doświadczonych specjalistów w celu doskonalenia swoich umiejętności, rozwiązywania trudności oraz zapewnienia jakości usług świadczonych klientom. Jest to istotny element praktyki zawodowej w pracy socjalnej, który ma na celu zapewnienie wysokiej jakości i skuteczności usług dla osób potrzebujących wsparcia. Pozostałe szkolenia ukierunkowane były na doskonalenie warsztatu pracy i stosowania prawa w realizacji zadań Ośrodka oraz narzędzi pracy z klientem pomocy społecznej. Szkolenia pracowników dotyczyły również spraw związanych z ochroną danych osobowych, bezpieczeństwem i higieną pracy, rachunkowością oraz z nowymi oraz z nowymi obowiązkami i zadaniami wynikającymi z wprowadzonych zmian w ustawach.

2 Funkcjonowanie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Będzinie

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Będzinie był na dzień 31.12.2024r. jednostką organizacyjną i budżetową Gminy Będzino. Od 1.01.2025r. funkcjonuje jako Centrum Usług Społecznych w Będzinie. Ośrodek działał na mocy Uchwały Nr X/48/90 Gminnej Rady Narodowej w Będzinie z 11 kwietnia 1990 roku w sprawie powołania jednostki budżetowej – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Będzinie oraz Statutu Ośrodka wprowadzonego Uchwałą nr XXXI/200/21 Rady Gminy w Będzinie z dnia 28 stycznia 2021 r. w sprawie przyjęcia Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Będzinie.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Będzinie realizował swoje zadania w oparciu o szereg ustaw między innymi w zakresie:

- pomocy społecznej zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2024r. poz. 1283),
- dodatków mieszkaniowych, które realizowane są jako zadania własne gminy zgodnie z ustawą z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1335),
- świadczeń z funduszu alimentacyjnego, które są wykonywane jako zadania zlecone z zakresu administracji rządowej zgodnie z ustawą z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1993),
- świadczeń rodzinnych, które wykonywane są jako zadania zlecone z zakresu administracji rządowej zgodnie z ustawą z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 323),
- prowadzenia postępowań w sprawach z zakresu ustalenia i wypłaty zasiłków dla opiekunów zgodnie z ustawą z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 246),
- prowadzenia postępowań w sprawie świadczenia wychowawczego zgodnie z ustawą z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1576),
- prowadzenia postępowań w zakresie świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym na podstawie ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2024r. poz. 750),
- przyznawania uprawnień do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 146),
- przeciwdziałania przemocy w rodzinie zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 424),
- wspierania rodziny zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 177),
- wspierania rodzin wielodzietnych zgodnie z ustawą z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2424),
- zgodnie z Uchwałą nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018r. w sprawie

ustanowienia wieloletniego rządowego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023”,

- inne zadania na podstawie uchwał rady gminy, zawartych umów i porozumień.

2.1 Realizacja Budżetu

Zadania realizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Będzinie finansowane są z budżetu państwa i z budżetu gminy.

Łączne wykonanie wydatków na dzień 31.12.2023 r. wyniosło 6 415 188,07 zł. W 2024r. dokonano wydatkowania kwot na:

Rozdział 85202 – Domy pomocy społecznej – 823 875,55 - Zadanie własne gminy o charakterze obowiązkowym. W pełni pokrywane ze środków własnych gminy oraz z dochodów osób umieszczanych w DPS.

Rozdział 85213 – Składki zdrowotne – 32891,22 - zadanie własne o charakterze obowiązkowym, pokrywane z dotacji.

Rozdział 85214 – Zasiłki okresowe, celowe, pomoc w naturze i składki na ubezpieczenie społeczne – 171035,88

Rozdział 85215 – Dodatki mieszkaniowe – 205 928,01

Rozdział 85216 – Zasiłki stałe – 418 414,00

Rozdział 85219 – Ośrodek Pomocy Społecznej – 1.737 796,24 zł: (125 479,00 – dotacja w tym wynagrodzenie opiekuna prawnego oraz na bieżącą działalność OPS, pokrywane ze środków własnych gminy – 801.157,28 zł.

(wynagrodzenia, składki na ubezpieczenia, fundusz pracy, bieżąca działalność ops);

Rozdział 85228 – Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze – 269 260,09;

Rozdział 85230 – Pomoc w zakresie dożywiania – 163 379,00 – z dotacji 60% 90,000 wkład własny 40% tj. 71.104

Rozdział 85295 – Pozostała działalność – 760 533,28 zł:

Między innymi

-prace społecznie – użyteczne

- dodatek osłonowy

- mieszkanie chronione wspierane – 205 928,01 zł

- Dom Seniora 176tys520zł (pokrywane ze wsparcia finansowego przez Wojewodę Zachodniopomorskiego w kwocie - 96 000,00 zł pokrywane ze środków własnych gminy)

- Klub Seniora – 109 965,47 zł (pokrywane ze wsparcia finansowego przez Wojewodę Zachodniopomorskiego w kwocie – 49 033,34 zł pokrywane ze środków własnych gminy 60 932,13 zł).

Rozdział 85415 – Stypendia – 20 884,40 zł;

Rozdział 85502 – Świadczenia rodzinne, z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego – 2 690 319,33 zł;

Rozdział 85503 - Karta Dużej Rodziny – 2 150,00 zł;

Rozdział 85504 – Wspieranie Rodziny (Asystent Rodziny) – 88 510,60 zł (9 873,38 zł – pokrywane z dotacji, celowe –78 637,22 zł pokrywane ze środków własnych gminy);

Rozdział 85508 - Rodziny Zastępcze – 196 896,73 zł;

Rozdział 85513 – Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające

niektóre świadczenia rodzinne – 57 272,85 zł

Rozdział 85395 - Pozostała działalność - 1 800,00 zł świadczenia społeczne wypłacone obywatelom Ukrainy przebywającym na terytorium RP

Rozdział 85595 Pozostała działalność - 18 518,70 zł - świadczenia społeczne wypłacone obywatelom Ukrainy przebywającym na terytorium RP

2.2 Zatrudnienie

Według stanu na dzień 31.12.2024r. w Centrum Usług Społecznych w Będzinie zatrudnione były następujące osoby:

- 1) kierownik – 1 osoba,
- 2) główny księgowy – 1 osoba,
- 3) inspektor (księgowa)- 1 osoba,
- 4) specjalista (kadrowa)-1 osoba,
- 5) pracownik socjalny – 4 osoby (w tym 1 starszy specjalista pracy socjalnej, 1 starszy pracownik socjalny, 2 pracowników socjalnych)
- 6) inspektor ds. obsługi świadczeń rodzinnych,
- 7) inspektor ds. obsługi świadczeń wychowawczych oraz do obsługi funduszu alimentacyjnego,
- 8) aspirant pracy socjalnej- 1 osoba.
- 9) asystent rodziny – 1 osoba,
- 10) usługi opiekuńcze -3 osoby,
- 10) Dzienny Dom Seniora -2 osoby tym kierownik,
- 11) Klub Seniora -2 osoby,
- 12) asystent osobisty osoby niepełnosprawnej - 1 osoba.

Centrum Usług społecznych w Będzinie (do dnia 31.12.2024r Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej) zatrudnia 4 pracowników socjalnych zgodnie z art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej ośrodek pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez Centrum Usług Społecznych – Centrum Usług Społecznych, zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących. Na terenie Gminy Będzino zamieszkuje ok. 8500 mieszkańców (pobyt stały i czasowy), 202 rodziny korzystały z pomocy OPS-u.

3 Realizacja zadań z obszaru pomocy społecznej

Pomoc społeczna jak wcześniej wspomniano jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu przede wszystkim pomoc osobom i rodzinom przezwyciężanie kryzysowych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia

niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka, jeżeli odpowiadają celom i mieszczą się w możliwościach pomocy społecznej.

Pomoc społeczna udzielana jest w szczególności ze względu na:

- 1) ubóstwa,
- 2) sieroctwa,
- 3) bezdomności,
- 4) bezrobocia,
- 5) niepełnosprawności,
- 6) długotrwałą lub ciężką chorobę,
- 7) przemocy w rodzinie,
- 8) potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
- 9) bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych,
- 10) braku umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze,
- 11) pomoc dla osób opuszczających zakład kar.
- 12) alkoholizmu lub narkomanii,
- 13) zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej,
- 14) klęski żywiołowej lub ekologicznej.

W 2024r. z pomocy pieniężnej (np. zasiłków, przewidzianych ustawą o pomocy społecznej) oraz niepieniężnej (np. pobyt w domach pomocy społecznej, usługi opiekuńcze, posiłki) skorzystało 202 rodzin tj. 300 osób w rodzinie.

W roku 2023 wśród głównych powodów przyznawania świadczeń było:

- bezrobocie – 57 rodzin,
- długotrwała choroba – 63 rodzin,
- niepełnosprawność – 37 rodzin,

inne (ubóstwo, przemoc, potrzeba ochrony macierzyństwa, wielodzietność, bezradność, bezdomność, opuszczenie ZK, alkoholizm) - 79 rodzin.

Świadczenia przyznawane są po wnikliwej analizie każdego zgłoszonego przypadku, na podstawie wywiadu środowiskowego, który przeprowadzany jest przez pracownika socjalnego. Pomoc udzielana jest w formie pieniężnej i niepieniężnej (tj. w naturze, usługach bądź pracy socjalnej). Świadczenia mają charakter stały, okresowy lub jednorazowy. W zakresie pracy socjalnej rola pracowników koncentruje się na działaniach informacyjnych i doradczych, aktywizujących ukierunkowanych na zmianę sytuacji w jakiej znalazła się osoba zgłaszająca, prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługiwało osobom i rodzinom, których dochód na osobę w rodzinie nie przekraczał:

- 1) **1010 zł** – dla osoby samotnie gospodarującej,
- 2) **823 zł** – dla osoby w rodzinie.

3.1 Praca socjalna

Pomoc w formie pracy socjalnej świadczona jest bez względu na sytuację finansową i materialną osoby czy rodziny. Ma ona na celu pomoc we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról

społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

Największą grupą ubiegających się o wsparcie stanowiły osoby nie posiadające zatrudnienia oraz długotrwale chore. Prowadzona przez pracowników praca socjalna koncentrowała się przede wszystkim na udzielaniu pomocy w nabywaniu umiejętności poszukiwania pracy, informowaniu o możliwościach udziału w szkoleniach, kursach zawodowych dzięki którym istniała możliwość przekwalifikowania się lub podniesienia posiadanych kwalifikacji zawodowych, a w przypadku długotrwalej choroby pomocy np. w formie usług opiekuńczych. Pracownicy Ośrodka kontynuowali współpracę z PUP w Koszalinie w sprawie aktywizacji osób bezrobotnych, korzystających równocześnie ze świadczeń pomocy społecznej. Praca socjalna prowadzona była również z członkami rodzin żyjących z osobami uzależnionymi, która polegała na edukacji na temat istoty choroby alkoholowej oraz konsekwencji wynikających z braku podejmowania konstruktywnych działań w stosunku do osoby uzależnionej lub udzielana była stosowna pomoc członkom rodzin dotkniętych tym problemem.

3.2 Realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej

- **zasiłki stałe** dla 46 osób na łączną kwotę 418 413zł,
- **zasiłki okresowe** dla 42 rodzin na łączną kwotę 86 841 zł,
- **zasiłki celowe, celowe specjalne** dla 3 rodzin na kwotę 4 550,00 zł. (m. in. na zakup żywności, odzieży, opału, leków, remont, pokrycia kosztów pogrzebu).
- **usługi opiekuńcze i asystenckie oraz trening samodzielności** dla osób niesamodzielnych 200 668 zł
- **dożywianie** -wydatki poniesione na realizację zadania wynoszą 161 104 zł
- **schronienie** 6 osób; wydatkowano na tę pomoc kwotę 75 192 zł
- **domy pomocy społecznej** przebywają w nich 17 osoby, na tą formę pomocy wydatkowano kwotę 823 876 zł.
- **specjalistyczne usługi opiekuńcze** dla 1 osób. Wydatki wyniosły 4 435 zł,

3.3 Inne działania podejmowane na rzecz mieszkańców i gminy

Ośrodek Pomocy Społecznej prowadził współpracę z lokalnymi organizacjami pozarządowymi. Współpracowano z Kołami Gospodyń Wiejskich, Stowarzyszeniem „Lepsze jutro”, Stowarzyszeniem „Era kobiet”, Fundacją „Nauka dla środowiska”, Bankiem Żywności w Nowych Bielicach oraz lokalnymi przedsiębiorcami. Dzięki wspólnemu działaniu udało się: rozdystrybuować żywność dla potrzebujących mieszkańców; zorganizować wigilię przy wsparciu lokalnych przedsiębiorców w Będzinie; nawiązać współpracę przy różnego rodzaju projektach. Ośrodek jest stale otwarty na podejmowanie współpracy z podmiotami działającymi na rzecz lokalnej społeczności.

3.3.1 Bank żywności.

W 2024r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Będzinie wydawał potrzebującym rodzinom skierowania do Programu Fundusz Europejski na Pomoc Żywnościową 2024-2027

współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus – Podprogram 2023, za którego realizację odpowiedzialne było Koło Gospodyń Wiejskich w Strachominie.

3.3.2 Koordynacja wypoczynku letniego dzieci.

W 2024r. Kuratorium Oświaty w Szczecinie było organizatorem letniego wypoczynku dzieci i młodzieży z wypoczynku skorzystało czworo dzieci z terenu gminy.

3.3.3 Zakłady opieki leczniczej

Pracownicy socjalni są w stałym kontakcie z personelem lokalnej służby zdrowia. Odbывают się nie tylko konsultacje, ale także wspólne wizyty w środowisku, zwłaszcza u osób starszych i niepełnosprawnych.

3.3.4 Zespół opieki mobilnej

W obszarze działań Centrum Usług Społecznych i na terenie gminy Będzino funkcjonuje Zespół Mobilny, w skład którego wchodzi lekarz, pielęgniarka i pracownik socjalny. Zadaniem Zespołu jest zapewnienie kompleksowej dostosowanej do potrzeb opieki psychiatrycznej, udzielanej dorosłym, w miejscu zamieszkania.

Głównym założeniem współpracy jest wspieranie osób z zaburzeniami psychicznymi i poprawa ich funkcjonowania w środowisku. W 2024r. wsparcie było dalej realizowane.

3.3.5 Współpraca z Sądami

Pracownicy GOPS składają do Sądu wnioski o wgląd w sytuację rodziny, a także współpracują z kuratorami zawodowymi i społecznymi. Ponadto występują jako świadkowie w sprawach o ustalenie lub ograniczenie władzy rodzicielskiej, a także umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej.

3.3.6 Mieszkanie wspomagane

Mieszkanie wspomagane znajdowało się w budynku Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Będzinie. W mieszkaniu mogą przebywać maksymalnie 4 osoby. Uczestnicy wspólnie przygotowują posiłki, dbają o porządek i higienę, a także uczą się gospodarować budżetem domowym oraz nabywają umiejętności społeczne. W roku 2024 takiej formy wsparcia korzystały 4 osoby. Od maja 2024 roku mieszkanie treningowe przekształcone zostało w mieszkanie wspomagane.

Osobie, która ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność lub chorobę potrzebuje wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu, ale nie wymaga usług w zakresie świadczonego przez jednostkę całodobowej opieki może być przyznany pobyt w mieszkaniu chronionym. Mieszkanie chronione jest formą pomocy społecznej przygotowującą pod opieką specjalistów osoby tam przebywające do prowadzenia samodzielnego życia lub wspomagającą te osoby w codziennym funkcjonowaniu. Mieszkanie chronione wspierane przeznaczone jest dla: osoby niepełnosprawnej, w szczególności osoby niepełnosprawnej fizycznie lub osoby z zaburzeniami psychicznymi; osoby w podeszłym wieku lub przewlekle chorej. W mieszkaniu chronionym/ wspomaganim zapewnia się usługi bytowe oraz pomoc w wykonywaniu czynności niezbędnych w życiu codziennym i realizacji kontaktów społecznych, w celu utrzymania lub rozwijania samodzielności osoby na poziomie

jej psychofizycznych możliwości. Decyzję o skierowaniu do korzystania ze wsparcia w mieszkaniu/ wspomaganiem wydaje się na czas określony. W stosunku do osób, które posiadają orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, a także w szczególnie uzasadnionych przypadkach w stosunku do innych osób, może być wydana decyzja o skierowaniu do korzystania ze wsparcia w mieszkaniu chronionym/ wspomaganiem na czas nieokreślony.

3.3.7 Schronienie dla osób bezdomnych

W 2024 roku w Schronisku dla Osób Bezdomnych w Koszalinie przebywało 3 osoby z terenu Gminy Będzino. Pracownicy socjalni przeprowadzają wywiady środowiskowe, udzielają wsparcia finansowego, pomagają w poszukiwaniach zatrudnienia i szukają możliwości wyjścia z bezdomności. Osoby bezdomne korzystają z pomocy finansowej w formie zasiłków stałych, okresowych i celowych. Pomocy osobie bezdomnej udziela gmina ostatniego miejsca zameldowania tej osoby na pobyt stały. Pomimo tak trudnej grupy klientów z częścią z nich udaje się podjąć skuteczną pracę socjalną.

3.3.8 Prace społecznie-użyteczne

W ramach reintegracji zawodowej zorganizowano prace społecznie – użyteczne dla mieszkańców Gminy Będzino. W 2024 roku do prac społecznie-użytecznych skierowano 10 osób. Osoby wykonujące prace społecznie użyteczne były objęte ubezpieczeniem zdrowotnym z tytułu posiadania statusu osoby bezrobotnej oraz ubezpieczeniem wypadkowym.

Prace społecznie użyteczne to forma wsparcia skierowana do osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku jednocześnie korzystających ze świadczeń pomocy społecznej albo uczestniczących w kontrakcie socjalnym, indywidualnym programie usamodzielnienia, lokalnym programie pomocy społecznej lub w indywidualnym programie zatrudnienia socjalnego. Prace te odbywają się bez nawiązania stosunku pracy, ani umowy o pracę. Organizowane są one przez gminę w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, organizacjach lub instytucjach statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub działalnością na rzecz społeczności lokalnej. Wykonywanie prac społecznie użytecznych odbywa się na podstawie porozumienia zawartego między starostą a gminą, na rzecz której prace społecznie użyteczne będą wykonywane. Starosta refunduje gminie ze środków Funduszu Pracy do 60% minimalnej kwoty świadczenia przysługującego bezrobotnemu. Czas pracy osób wykonujących prace społecznie użyteczne nie może przekroczyć 10 godzin tygodniowo. Miesięczny harmonogram wykonywania prac uzależniony jest od potrzeby.

3.4 Realizacja świadczeń rodzinnych

Świadczenia rodzinne są obligatoryjnymi świadczeniami udzielanymi na roczne okresy zasiłkowe. W okresie sprawozdawczym wypłacano świadczenia przyznane na okres od 01.11.2023r. do 31.10.2024r. (tzw. okres zasiłkowy 2023/2024) . Do ustawowego katalogu świadczeń rodzinnych należą: — zasiłek rodzinny, — dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu: opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, urodzenia dziecka, samotnego wychowywania dziecka, kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, rozpoczęcia roku szkolnego, podjęcia przez dziecko nauki w szkole

poza miejscem zamieszkania, wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, — świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy, - jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka, — świadczenie rodzicielskie. **W przypadku ubiegania się o zasiłek rodzinny wraz z dodatkami obowiązuje kryterium dochodowe:**

674,00 zł. na osobę w rodzinie i **764,00 zł.** na osobę w rodzinie z dzieckiem niepełnosprawnym.

3.4.1 Program „Złotówka za złotówkę”

Od 1 stycznia 2016r. weszła w życie ustawa z dnia 15 maja 2015r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych. Zmiana ustawy umożliwia uzyskanie uprawnienia do świadczeń rodzinnych w przypadku przekroczenia kryterium dochodowego.

Zgodnie z art. 5 ust. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych "w przypadku gdy dochód rodziny przekracza kwotę, o której mowa w ust. 1 lub 2, pomnożoną przez liczbę członków danej rodziny o kwotę nie wyższą niż łączna kwota zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami przysługujących danej rodzinie w okresie zasiłkowym, na który jest ustalane prawo do tych świadczeń, zasiłek rodzinny wraz z dodatkami przysługuje w kwocie ustalonej zgodnie z ust. 3a".

Zgodnie z art. 5 ust. 3a ustawy o świadczeniach rodzinnych „w przypadku przekroczenia kwoty uprawniającej daną rodzinę do zasiłku rodzinnego, o której mowa w ust. 3, zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku rodzinnego przysługują w wysokości różnicy między łączną kwotą zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami, o której mowa w ust. 3, a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny".

W przypadku gdy wysokość zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami przysługująca danej rodzinie jest niższa niż 20,00 zł., świadczenia te nie przysługują.

Na świadczenia rodzinne w roku 2024 wydatkowano kwotę 3.030 787,22 zł.

3.4.2 Zasiłki rodzinne

Liczba rodzin pobierających zasiłek rodzinny w 2024r:	348 rodzin
Liczba wypłaconych świadczeń	2081
Wysokość zasiłku rodzinnego	95,00 zł na dziecko do ukończenia 5 roku życia 124,00 zł na dziecko powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia 135,00 zł na dziecko powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia

3.4.3 Dodatki do zasiłku rodzinnego

Z tytułu urodzenia dziecka:

Łącznie wypłacono w 2024r.: <u>3.000,00 zł.</u>	
Liczba wypłaconych świadczeń:	3
Liczba świadczeniobiorców	3
Wysokość dodatku:	1.000,00 zł.
Z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego: Łącznie wypłacono w 2024r.: <u>15 961,50 zł.</u>	
Liczba wypłaconych świadczeń:	43
Liczba świadczeniobiorców	5
Wysokość dodatku:	400,00 zł. (wypłata 1/30 za niepełny miesiąc)
Z tytułu samotnego wychowania dziecka: Łącznie wypłacono w 2024r.: <u>19 420,02 zł.</u>	
Liczba wypłaconych świadczeń	100
Liczba świadczeniobiorców (średnio - dzieci)	10
Wysokość dodatku:	193,00 zł.
1. Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka przysługuje samotnie wychowującym dziecko matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka, jeżeli nie zostało zasądzone świadczenie alimentacyjne na rzecz dziecka od drugiego z rodziców dziecka, ponieważ: 1) drugi z rodziców dziecka nie żyje; 2) ojciec dziecka jest nieznany. 2. Dodatek przysługuje również osobie uczącej się, jeżeli oboje rodzice osoby uczącej się nie żyją.	
Z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego: Łącznie wypłacono w 2024r.: <u>11 700,56 zł.</u>	
Liczba wypłaconych świadczeń:	109
Liczba świadczeniobiorców (dzieci)	13
Wysokość dodatku	90,00 zł. do 5 r ż wypłacono <u>1 260,00 zł</u> 110,00 zł. pow. 5r ż wypłacono <u>10 440,56 zł.</u>
Z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego: Łącznie wypłacono w 2024r.: <u>13 016,60 zł.</u>	
Liczba wypłaconych świadczeń	249
Liczba świadczeniobiorców (dzieci)	77
Wysokość dodatku:	100,00 zł. płatne jednorazowo
Z tytułu na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości , w której znajduje	

się szkoła: Łącznie wypłacono w 2024r.: <u>20 534,06 zł.</u>	
Liczba wypłaconych świadczeń	298
Liczba świadczeniobiorców (dzieci)	37
Wysokość dodatku:	<u>69 zł</u>
Z tytułu na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła: Łącznie wypłacono w 2024r.: <u>5 169,28 zł.</u>	
Liczba wypłaconych świadczeń:	58
Liczba świadczeniobiorców (dzieci)	7
Wysokość dodatku:	<u>113,00 zł.</u>
Z tytułu wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej: Łącznie wypłacono w 2024r.: <u>38 749,72 zł.</u>	
Liczba wypłaconych świadczeń:	413
Liczba świadczeniobiorców (dzieci)	27
Wysokość dodatku:	<u>95,00 zł</u>
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka finansowana z budżetu państwa: Łącznie wypłacono w 2024r.: <u>24.000,00 zł.</u>	
Liczba wypłaconych świadczeń:	24
Liczba świadczeniobiorców (dzieci)	24
Wysokość dodatku:	1.000,00 zł. jednorazowo
<u>Kryterium dochodowe</u> uprawniające do ubiegania się o jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka wynosi <u>1 922,00 zł.</u> na osobę w rodzinie.	
Zasilek pielęgnacyjny: Łącznie wypłacono w 2024r.: <u>392 397,12 zł.</u>	
Liczba wypłaconych świadczeń:	1818
Liczba osób, którym przyznano świadczenie	158
Wysokość świadczenia:	215,84
Świadczenie pielęgnacyjne: Łącznie wypłacono w 2024r.: <u>1.760 753,30 zł.</u>	
Liczba wypłaconych świadczeń	593
Liczba świadczeniobiorców 202r.	55
Wysokość świadczenia w 2023r:	2.988,00 zł.
Specjalny zasilek opiekuńczy: Łącznie wypłacono w 2024r.: <u>0 zł.</u>	
Liczba wypłaconych świadczeń	-
Liczba świadczeniobiorców	-
Wysokość dodatku:	-

Ustawa z dnia 4 kwietnia 2014r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów(Dz. U. z 2014r., poz 567)

Ustawa określa warunki nabywania oraz zasady ustalania i wypłacania zasiłków dla opiekunów osobom, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013r. w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego

Wydatki na zasiłki dla opiekuna w 2024 r.	0
Wydatki na odsetki od zasiłku dla opiekuna	0
Liczba wypłaconych świadczeń	0
Liczba osób uprawnionych na dzień 31-12-2024r.	0
Wysokość świadczenia:	0 zł

☐ **Składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne od wypłacanego świadczenia pielęgnacyjnego, zasiłku dla opiekuna oraz specjalnego zasiłku opiekuńczego**

Świadczenie pielęgnacyjne

Wydatki na składkę emerytalno- rentową	290 206,52 zł
Liczba świadczeń	357
Wydatki na składkę na ubezpieczenie zdrowotne	87 452,78 zł
Liczba świadczeń	327

☐ **Zasiłek dla opiekuna**

Wydatki na składkę emerytalno- rentową	0,00 zł
Liczba świadczeń	0
Wydatki na składkę na ubezpieczenie zdrowotne	0,00 zł
Liczba świadczeń	0

☐ **Specjalny zasiłek opiekuńczy**

Wydatki na składkę emerytalno- rentową	0,00 zł
Liczba świadczeń	0
Wydatki na składkę na ubezpieczenie zdrowotne	0 zł
Liczba świadczeń	0

3.4.4 Świadczenie rodzicielskie obowiązujące od 1 stycznia 2016r.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje matce, osobom które przysposobiły lub objęły opieką dziecko, które nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje w wysokości 1000,00 zł. miesięcznie w okresie od dnia porodu dziecka, objęcia dziecka opieką, przysposobienia dziecka jeżeli wniosek zostanie złożony w terminie 3 miesięcy od dnia urodzenia lub przysposobienia dziecka na okres:

- 52 tygodni w przypadku urodzenia jednego dziecka,
- 65 tygodni w przypadku urodzenia dwojga dzieci przy jednym porodzie,
- 67 tygodni w przypadku urodzenia trojga dzieci przy jednym porodzie,

- 69 tygodni w przypadku urodzenia czworga dzieci przy jednym porodzie,
- 71 tygodni w przypadku urodzenia pięciorga i więcej dzieci przy jednym porodzie.

Świadczenie przysługuje także ojcu dziecka w przypadku:
 skrócenia okresu pobierania świadczenia rodzicielskiego na wniosek matki dziecka po wykorzystaniu przez nią tego świadczenia za okres co najmniej 14 tygodni od dnia urodzenia dziecka, śmierci matki, porzucenia dziecka przez matkę.

Przepisy ustawy stosuje się również do osób, które urodziły, przysposobiły albo objęły opieką dziecko **przed dniem 1 stycznia 2016r.** W tym przypadku prawo do świadczenia rodzicielskiego przysługuje od dnia wejścia w życie ustawy.

Ustalenie prawa do świadczenia rodzicielskiego następuje odpowiednio na wniosek.

W okresie **od 01-01-2024r. do 31-12-2024r.** Wpłynęło **11** wniosków o ustalenie prawa do świadczenia rodzicielskiego.

Kwota wypłaconego świadczenia rodzicielskiego	117 893,86 zł.
Liczba świadczeniobiorców	20
Liczba wypłaconych świadczeń	131

Świadczenie rodzicielskie wypłacane jest dla osób bezrobotnych, uczących się, które nie są uprawnione do zasiłku macierzyńskiego.

3.4.5 Świadczenie „ZA ŻYCIEM”

Zasady przyznawania uregulowane zostały w ustawie z dnia 4 listopada 2016 r. o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „ Za życiem „ . Podstawą do skorzystania z uprawnień jest zaświadczenie potwierdzające ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, wystawione przez lekarza ubezpieczenia zdrowotnego, posiadającego specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie : położnictwa i ginekologii, perinatologii lub neonatologii.

Jednorazowe świadczenie przyznaje się na wniosek matki lub ojca dziecka. Wniosek o wypłatę świadczenia należy złożyć w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka.

Jednorazowe świadczenie przysługuje bez względu na dochód. W 2024r. wpłynął 1 wniosek o w/w świadczenie kwota wypłacona to 4 000,00 zł

3.4.6 Bon energetyczny

Bon energetyczny reguluje ustawa z dnia 23 maja 2024r. o bonie energetycznym oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia cen energii elektrycznej, gazu ziemnego i ciepła systemowego.

Bon energetyczny był świadczeniem pieniężnym przysługującym jednorazowo gospodarstwu domowemu jednoosobowemu, w którym wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu w rozumieniu art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2024r. poz. 323 i 858) za 2023r. „zwanego dalej przeciętnym dochodem za 2023r.”, nie przekraczała kwoty 2500 zł, oraz gospodarstwu domowemu wieloosobowemu, w którym wysokość przeciętnego dochodu za 2023r. na osobę nie przekraczała kwoty 1700 zł.

Wnioski o wypłatę bonu energetycznego składano w Centrum Usług Społecznych w Będzinie w okresie od 1 sierpnia do 30 września 2024r.

Bon energetyczny wypłacono łącznie na kwotę 104 620,00 zł dla 257 rodzin.

3.4.7 Dodatek osłonowy

Przyznawanie i wypłatę dodatku osłonowego reguluje Ustawa z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 759 z późn. zm.). W roku 2023 dodatek osłonowy nie był wypłacany. Nowa edycja jest realizowana w roku 2024. W 2024r. wypłacono dodatek osłonowy na łączną kwotę 85.295,42 zł dla 224 osób.

3.4.8 Stypendium szkolne i zasiłek szkolny

Szczegółowe warunki i zasady ubiegania się i otrzymywania stypendium oraz jego wysokość określone zostały w Ustawie o systemie oświaty, Rozporządzeniu Rady Ministrów oraz Regulaminie udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie gminy Będzino.

Zgodnie z powyższymi uregulowaniami miesięczna wysokość dochodu na osobę w rodzinie ucznia uprawniająca do ubiegania się o stypendium szkolne nie może być większa niż 600,00 zł netto - art.9 ust 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 z późn. zm.). Decyzje w sprawie stypendiów szkolnych dla uczniów szkół podstawowych, gimnazjów i ponadgimnazjalnych przyznawane są na okres od września do czerwca kolejnego roku,

Stypendium szkolne może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności gdy w rodzinie występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe.

Stypendium szkolne może być udzielane uczniom w formie:

- całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów udziału w zajęciach edukacyjnych, w tym wyrównawczych, wykraczających poza zajęcia realizowane w szkole w ramach planu nauczania, a także udziału w zajęciach edukacyjnych realizowanych poza szkołą,
- pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym.

Zasiłek szkolny może być przyznany uczniowi znajdującemu się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego tj. zdarzenia nagłego, nieprzewidywalnego, niezależnego od wnioskodawcy, które wywoła przynajmniej przejściową trudną sytuację materialną rodziny ucznia. O zasiłek szkolny można ubiegać się w terminie nie dłuższym niż dwa miesiące od wystąpienia zdarzenia losowego uzasadniającego przyznanie świadczenia. Zasiłek szkolny może być przyznany w formie świadczenia pieniężnego na pokrycie

wydatków związanych z procesem edukacyjnym lub w formie pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym, raz lub kilka razy w roku, niezależnie od otrzymywanego stypendium szkolnego.

W 2024 r. z pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Będzino skorzystało 20 osób na łączną kwotę 21.086,92 zł.

3.5 Świadczenia z funduszu alimentacyjnego

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują: - osobom zamieszkującym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres świadczeniowy, w którym otrzymują świadczenia z funduszu alimentacyjnego, - osobie uprawnionej do ukończenia 18 roku życia albo w przypadku, gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo, - jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 1 209 zł. Ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz ich wypłata następują odpowiednio na wniosek osoby uprawnionej lub jej przedstawiciela ustawowego. Osobą uprawnioną jest osoba uprawniona do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna. Bezskuteczność egzekucji to egzekucja, w wyniku której w okresie ostatnich dwóch miesięcy nie wyegzekwowano pełnej należności z tytułu zaległych i bieżących zobowiązań alimentacyjnych. Za bezskuteczną egzekucję uważa się również niemożność wszczęcia lub prowadzenia egzekucji alimentów przeciwko dłużnikowi przebywającemu poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

W 2024 r. na świadczenia z funduszu alimentacyjnego wydatkowano 215.582,66 zł

Fundusz alimentacyjny 2024r. (dochód na osobę 1209,00 zł.)	
Kwota wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego:	215.582,66 zł
Liczba osób uprawnionych	55

Świadczenie z funduszu alimentacyjnego zwrócone przez dłużników alimentacyjnych w 2024r.

170.662,04 zł (łącznie z odsetkami) w tym:

-	należność główna	76.874,61 zł.
-	odsetki ustawowe	93.787,43 zł.

Dochody przekazane do budżetu państwa ogółem	139.912,20 zł
w tym:	

-	60% należności głównej:	46.124,77 zł.
-	40% dochód własny Gminy Będzino	30.749,84 zł.

Zgodnie z ustawą z dnia 24 lipca 2015 r. o zmianie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz ustawy o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. poz. 1302) od 18 września 2015r. obowiązują

nowe przepisy w sprawie rozliczania zwrotu należności przypadających od dłużnika alimentacyjnego z tytułu świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego.

Organ właściwy wierzyciela rozlicza kwoty otrzymane z tytułu zwrotu należności przypadających od dłużnika alimentacyjnego wraz z odsetkami zgodnie z kolejnością określoną w art. 1026 §2 ustawy z dnia 17 listopada 1964r. kodeks postępowania cywilnego tj.:

„Wydzieloną wierzycielowi sumę zalicza się przede wszystkim na odsetki, a w końcu na sumę dłużną”. Suma dłużna podlega podziałowi na:

- 40% sumy dłużnej stanowi dochód własny gminy organu właściwego wierzyciela,
- 60 % sumy dłużnej stanowi dochód budżetu państwa.

GOPS w Będzinie prowadził postępowania wobec **79 dłużników alimentacyjnych**.

3.6 Karta Dużej Rodziny

Na podstawie art. 22 ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1512), taką kartę otrzymały 91 rodzin z terenu Gminy Będzino.

Karta Dużej Rodziny to system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin, które posiadają co najmniej trójkę dzieci, zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych. Posiadacze KDR mają możliwość tańszego korzystania z oferty podmiotów m.in. z branży spożywczej, paliwowej, bankowej czy rekreacyjnej. KDR wspiera budżety rodzin wielodzietnych oraz ułatwia dostęp do dóbr i usług.

3.7 Zachodniopomorska Karta Seniora

Wsparciem Zachodniopomorskiej Karty Seniora objęte są osoby w wieku od 60 roku życia zamieszkałe na terenie województwa zachodniopomorskiego. Karta umożliwia korzystanie na preferencyjnych warunkach z katalogu ofert : kultura, edukacja, rekreacja, transport i inne usługi ofertowe udostępnione przez partnerów programu. Karty wydawane są bezpłatnie.

W 2024 r. w Gminie Będzino wydano **18** Zachodniopomorskich Kart Seniora.

3.8 Zachodniopomorska Karta Rodziny

Wsparciem objęte są rodziny z minimum dwojgiem dzieci, z terenu województwa zachodniopomorskiego. Program ma na celu poprawę sytuację rodzin. O wydanie karty mogą ubiegać się małżonkowie prowadzący wspólne gospodarstwo domowe, z minimum dwojgiem dzieci, do 18 lub 26 roku życia w przypadku kontynuowania nauki do 26 roku życia, dzieci posiadające orzeczenie o stopniu niepełnosprawności – dożywotnio; rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka. Karta umożliwia korzystanie z katalogu ofert: kultury, edukacji, rekreacji, transportu i innych usług oferowanych przez partnerów programu.

W 2024 r. wydano 3 karty.

3.9 Działania z obszaru wsparcia rodziny

3.9.1 Asystent rodziny

W związku z realizacją ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz.U.2025.0.49) w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Będzinie zatrudniony był 1 asystent rodziny, który w roku 2024 objął pomocą 11 rodzin.

Kluczową przesłanką skierowania asystenta do rodziny jest niewłaściwy sposób wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczej przez rodziców dzieci oraz przeżywanie trudności w codziennym funkcjonowaniu. W dobrze działającej rodzinie, związek między rodzicami a dziećmi, jest oparty na bliskości, intymności, miłości, szacunku i przyjaźni. Zalążkiem destrukcji mogą być różnego rodzaju uzależnienia, przemoc, wyuczona bezradność czy choroba. Problemy wychowawcze z dziećmi pojawiają się jako objaw i skutek tych zjawisk.

Asystent rodziny przez pewien czas towarzyszy i wspiera rodzinę z dziećmi, aby w przyszłości samodzielnie potrafiła pokonywać trudności życiowe, zwłaszcza dotyczące opieki i wychowania potomstwa oraz stwarzała im optymalne warunki do prawidłowego rozwoju. Wspieranie rodziny przeżywającej trudności to zespół działań mających na celu przywrócenie rodzinie samodzielności w oparciu o jej wewnętrzne i zewnętrzne zasoby.

Asystent rodziny realizuje wspieranie i pracę socjalno-wychowawczą z elementami terapii w środowisku zamieszkania rodziny i w miejscu przez nią wskazanym. Głównym jego zadaniem jest pedagogizacja oraz wspieranie informacyjne, emocjonalne, instrumentalne, czasem rzeczowe poprzez towarzyszenie rodzinie w różnych czynnościach dnia codziennego. Jednocześnie asystent rodziny jest zazwyczaj również koordynatorem działań wielu innych służb społecznych, działających na rzecz danej rodziny – zajmuje się administrowaniem usług na rzecz przypadku, którym jest rodzina. W modelowym ujęciu do zadań a zarazem działań asystenta rodziny należy więc pedagogizacja, wsparcie natomiast działania zaradcze w wyjątkowych wypadkach i monitorowanie w ograniczonym zakresie. Jego unikalna metodyka pracy zawiera niedyrektywne metody motywowania do zmiany.

3.9.2 Rodziny zastępcze

Do zadań gminy, zgodnie z art. 191 i art. 192 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, należy współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej. Gmina wspólnie z powiatem ponosi koszty pobytu dzieci między innymi w regionalnej placówce

opiekuńczo–terapeutycznej, rodzinnych domach dziecka i rodzinach zastępczych. W roku 2024 Gmina Będzino w związku z realizacją powyższego zadania pokrywała część kosztów pobytu 18 dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej i 1 dziecka w instytucjonalnej pieczy zastępczej na kwotę 275 181,95 złotych.

3.9.3 Rozwiązywanie problemów alkoholowych

Istotnym problemem utrudniającym prawidłowe funkcjonowanie rodzin są uzależnienia. Pracownicy socjalni w stosunku do osób uzależnionych prowadzili edukację związaną z problemami uzależnienia, motywowali i organizowali działania w zakresie

podejmowania terapii w placówkach służby zdrowia, korzystania z pomocy psychologicznej dostępnej na terenie gminy. W sytuacjach wymagających podjęcia bardziej skutecznych oddziaływań udzielali pomocy w napisaniu wniosku o zastosowanie obowiązku leczenia odwykowego lub występowali we własnym zakresie o wszczęcie procedury. W przypadku występowania sytuacji kryzysowych takich jak np. przemoc, alkoholizm, pracownicy socjalni podejmowali interwencje wspólnie z funkcjonariuszami policji.

Pracownicy socjalni współpracowali z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - konsultacje, kierowanie osób uzależnionych na leczenie do Ośrodków Uzależnień, do specjalistów ds. uzależnień, pomoc rodzinom w wypełnianiu wniosków na Komisję i zgłaszanie ich. Do GKRPA w 2024r. wpłynęło 23 wnioski z czego 11 spraw zostało skierowanych do biegłych sadowych, podjęto 8 spraw o leczenie bez zgody osoby uzależnionej.

3.9.4 Punkt konsultacyjny w zakresie uzależnień i pracy w rodzinie

W ramach zadania kontynuowana była działalność Punktu Poradnictwa Rodzinnego, gdzie prowadzono regularne poradnictwo psychologiczne, prawne, terapeutyczne i informacyjne. W Punkcie Konsultacyjnym z porad terapeuty uzależnień skorzystały 25 osoby, a w sumie udzielono 283 porady.

4 Realizacja programów i projektów

4.1 Program Senior+

W ramach programu funkcjonują Dzienny Dom Senior+, który powstał w pomieszczeniach Szkoły w Tymieniu oraz Klub Senior+ w Domu Ludowym w Mścicach.

Placówki te zostały utworzone z myślą o podtrzymaniu kondycji psychicznej i zwalczaniu osamotnienia osób starszych. Głównym celem działalności jest aktywizacja i integracja osób starszych, tworzenie nowych więzi społecznych, poprzez integrację i organizowanie wzajemnej pomocy z stosowaniem zasady wzajemności. Jest to dobry sposób na rozwijanie swoich zainteresowań oraz poznanie nowych i ciekawych ludzi. Seniorzy w swoich placówkach mieli zapewnione profesjonalne działania pod opieką instruktorów i terapeutów zajęciowych, tj.: terapię zajęciową, treningi kulinarne, zajęcia ruchowe, zajęcia z zakresu udzielania pierwszej pomocy. Seniorzy z Dziennego Klubu Seniora uczestniczyli również w cyklicznych spotkaniach w Gminnej Bibliotece w Tymieniu zorganizowanych przez autorów nie których książek. W 2024 roku odbyło się również spotkanie z przedstawicielem policji dedykowane seniorom oraz zagrożeniom jakie mogą ich spotkać, cykliczne spotkania z pielęgniarką środowiskową oraz szkolenie cukiernicze zorganizowane przez firmę Karmelek. W Dziennym Domu Seniora był zatrudniony fizjoterapeuta świadczący usługę rehabilitacyjną narządów ruchu. Osoby starsze miały spotkania wyjazdowe tzn. zorganizowano 9 wyjść kulturalno-integracyjnych (w tym 6 wyjazdów do kina w Koszalinie, wyjazdy do kwaciarni w Ustroniu Morskim i do Kołobrzegu). Seniorzy z Gminy Będzino uczestniczyli również w uroczystościach wielopokoleniowych w Przedszkolu w Mścicach jak i w Szkole Podstawowej w Tymieniu, aktywnie uczestniczyli w występach na uroczystości patriotycznej

11 listopada, zorganizowanej przez Szkołę Podstawową w Tymieniu. Dom pracuje od poniedziałku do piątku. W 2024 r. do Domu przyjętych było 18 osób, a do Klubu przyjętych było 26 osoby, który udostępnia swoje pomieszczenia od poniedziałku do czwartku 5 godzin dziennie. Seniorzy do Dziennego Domu Senior+ w Tymieniu mają zapewniony transport z terenu całej gminy Będzino, natomiast Seniorzy uczestniczący w zajęciach w Klubie Senior+ w Mścicach docierają własnym środkiem transportu. Uczestnicy Domu i Klubu mają przyznane miejsca uczestnictwa w drodze administracyjnej przez wydanie decyzji. Za pobyt w Dziennym Domu pobierane są opłaty, które zależne są od wysokości dochodu danej osoby. Natomiast Seniorzy w Klubie Senior+ uczestniczą nieodpłatnie. W Dziennym Domu Senior+ uczestnicy mają zapewniony jeden gorący posiłek dziennie, oraz śniadanie i poczęstunek do kawy – herbaty, natomiast w Klubie Senior+ uczestnicy mają zapewniony poczęstunek do kawy – herbaty oraz wodę. Aktywni Seniorzy w opinii Światowej Organizacji Zdrowia mają mniej odczuwalne deficyty zdrowia i większą sprawność psychofizyczną, a tym samym dłużej funkcjonują w środowisku w którym mieszkają. Regularna aktywność przyczynia się do opóźniania demencji, choroby Alzheimera i wielu innych chorób o charakterze przewlekłym.

4.2 Projekt „Centrum Usług Społecznych – nowym miejscem rozwoju i integracji usług społecznych”

Założenia i cel projektu zakładają zwiększanie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług, w tym usług, które wspierają dostęp do mieszkań oraz opieki skoncentrowanej na osobie tym opieki zdrowotnej; modernizacja systemów ochrony socjalnej, w tym wspieranie dostępu do ochrony socjalnej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i grup w niekorzystnej sytuacji; poprawa dostępności, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, skuteczności i odporności systemów ochrony zdrowia i usług opieki długoterminowej w ramach projektu związanego z utworzeniem CUS co bezpośrednio wpłynie na zwiększenie jakości i rozwój systemu ochrony socjalnej, dodatkowo zaplanowano kompleksowe usługi świadczone dla grup wymagających wsparcia, m.in. rodzin z dziećmi, osób z niepełnosprawnościami i osób starszych. Wszystkie te działania mają na celu odejście od zinstytucjonalizowanych form opieki i przejście do opieki skoncentrowanej na osobie w miejscu zamieszkania.

Centrum Usług Społecznych to nowa jednostka organizacyjna gminy i zarazem nowa instytucja lokalnej polityki społecznej, która powinna być tworzona w celu zaspokajania przez gminę potrzeb wspólnoty samorządowej w zakresie określonych usług społecznych oraz koordynacji tych usług. Centrum Usług Społecznych to szerokie otwarcie na usługi społeczne i przede wszystkim wyjście poza zakres usług z pomocy społecznej. To przestrzeń do rozwoju pracy socjalnej skierowanej do wszystkich mieszkańców. To także przestrzeń do prowadzenia szerokiego poradnictwa psychologicznego, terapeutycznego, czy prawnego dla osób i rodzin. Bardzo ważnym celem utworzenia Centrum jest koordynacja usług społecznych z różnych systemów-pomocy społecznej, polityki rodzinnej, promocji i ochrony zdrowia, kultury, edukacji publicznej, polityki prorodzinnej, wspierania osób niepełnosprawnych.

Zadania, działania jakie będą realizowane w ramach świadczenia usług społecznych w Gminie Będzino obejmą osoby potrzebujące wsparcia w codziennym funkcjonowaniu (osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami) będą to specjalistyczne usługi opiekuńcze-rehabilitant, psycholog, mobilne usługi pielęgnacyjne – fryzjerskie, kosmetyczne, usługa generalnych porządków, usługi towarzyszące-drobne naprawy, mobilna wypożyczalnia sprzętu pielęgnacyjnego, wspomagającego, rehabilitacyjnego, usługi door-to-door-dla osób wykluczonych komunikacyjnie z ograniczoną mobilnością, Z usługi door to door będą korzystać jedynie uczestnicy projektu. Bus będzie wykorzystywany w celu przewozu sprzętu w ramach wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego a także dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu i osób z niepełnosprawnościami w celu umożliwienia im transportu np. do lekarza, załatwienia spraw w urzędzie. W razie potrzeby środek transportu będzie mógł być wykorzystany do realizacji usług skierowanych do rodzin (osoby z niepełnosprawnościami, wykluczone komunikacyjnie), usługi wsparcia rodziny i pieczy zastępczej -diagnostyka i profilaktyka zdrowia fizycznego, również dla rodzin bez dysfunkcji – spotkania warsztatowe i prelekcyjne nt. podnoszenia wiedzy i świadomości z zakresu rodzicielstwa, rozwijanie placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży, aktywizacja społeczności lokalnej.

Realizowane usługi stanowią odpowiedź na zidentyfikowane potrzeby i oczekiwania grupy docelowej. Realizowane usługi będą obejmowały usługi wsparcia rodziny i pieczy zastępczej oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze i usługi towarzyszące dla osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. Grupą docelową projektu są osoby zamieszkujące gminę Będzino, w tym:

- a) osoby potrzebujące wsparcia w codziennym funkcjonowaniu ze względu na wiek, stan zdrowia i niepełnosprawność,
- b) rodziny (biologiczne, zastępcze, adopcyjne), w tym doświadczające trudności opiekuńczo-wychowawczych,
- c) dzieci i młodzież mające problemy rodzinne, emocjonalne, szkolne, zagrożonych demoralizacją lub uzależnieniem, przejawiające zachowania problemowe lub będące członkami rodzin niewydolnych wychowawczo i zagrożonych wykluczeniem społecznym, Rodziny i dzieci uczęszczające do szkół podstawowych w gminie klas 1-3 a także młode rodziny, pomoc usługowa dla rosnącej liczby osób starszych, samotnych i chorych, a także odizolowanych komunikacyjnie.

Projekt współfinansowany jest ze środków

Wysokość dofinansowania na lata 2024 – 2027 z Funduszy Europejskich wynosi 4.777.933,69zł.

4.3 Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Będzino na lata 2023-2025

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Będzino na lata 2023-2025 stanowi, iż celem głównym zadań programu jest „wzmocnienie rodziny w prawidłowym

funkcjonowaniu rodziny, w tym również prawidłowym pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej”. Składają się na niego cele szczegółowe takie jak: „podejmowanie działań profilaktycznych oraz edukacyjnych na rzecz rodziny”, „działania na rzecz zapewnienia rodzinom stabilizacji i poczucia bezpieczeństwa socjalnego”, „integracja działań podmiotów zajmujących się współpracą z rodzinami dysfunkcyjnymi, tj. przeżywającymi trudności”.

W związku z realizacją zadań programu:

- a) stwarzano możliwości, a więc zapewniano dostęp do lokalnego systemu poradnictwa i edukacji dla rodzin, służącego rozpoznawaniu zagrożeń;
- b) monitorowano sytuacje rodzin zagrożonych dysfunkcjami, w tym również wykluczeniem społecznym;
- c) promowano pozytywne wzorce oraz normy społeczne;
- d) skierowano dzieci na kolonię;
- e) udzielano pomocy instytucjonalnej rodzinom potrzebującym wsparcia;
- f) zapoznawano się z konfliktami występującymi w rodzinie oraz działano na rzecz ich rozwiązania;
- g) działano na rzecz inspirowania rodziny, odnosząc się do jej mocnych stron, zainteresowań, upodobań w kontekście podejmowania społecznej aktywności;
- h) zapewniano możliwości kontaktu z osobą specjalizującą się z zakresu socjalnego, przybliżano rodzinom działania różnych instytucji;
- i) objęto dożywianiem wszystkie potrzebujące dzieci;
- j) stworzono oraz realizowano programy profilaktyczne w związku z inicjatywą lokalną w zakresie zapobiegania niekorzystnym zjawiskom społecznym w rodzinie;
- k) współpracowano pomiędzy instytucjami w zakresie rozwiązywania problemów rodzin pozostających w kryzysie;
- l) rozpowszechniano informacje o zakresie wsparcia na rzecz rodzin zamieszkujących teren Gminy Będzino;
- m) zabezpieczono środki na pobyt dziecka w rodzinie zastępczej, placówce opiekuńczo-wychowawczej, rodzinnym domu dziecka;
- n) dążono do reintegracji rodziny poprzez pracę z rodziną biologiczną na rzecz powrotu dzieci z pieczy zastępczej do rodziny.

Realizacja zaplanowanych zadań w programie pozwoliła na osiągnięcie następujących rezultatów pracy:

- a) zapobieganie wykluczeniu społecznemu rodzin, a w szczególności dzieci będącej w fazie socjalizacji pierwotnej oraz wtórnej;
- b) wzrost świadomości rodziców w kontekście pełnienia funkcji rodzicielskich;
- c) wzrost świadomości rodziców w kontekście praw dzieci, a także uwzględniania ich podmiotowości;
- d) wzrost świadomości rodziców w kontekście stylów wychowania oraz niepozostawiania dzieci bez odpowiedzi, wyjaśnienia danej sytuacji, co mogłoby uniemożliwić im analizowanie przyczynowo skutkowe w przyszłości;
- e) poprawa wszelkich warunków funkcjonowania dzieci w środowisku rodzinnym

oraz lokalnym;

- f) zapewnienie opieki oraz poradnictwa dzieciom o szczególnych potrzebach;
- g) zapobieganie patologiom wśród dzieci i młodzieży;
- h) zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodziny;
- i) poprawa bezpieczeństwa rodziny oraz jej członków;
- j) zwiększenie świadomości rodzin odnośnie działania pomocy socjalnej, Zespołu Interdyscyplinarnego oraz Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- k) zwiększenie świadomości rodzin odnośnie takich zjawisk jak przemoc psychiczna i fizyczna, choroba alkoholowa, uzależnienia behawioralne itd.;
- l) zapobieganie wykluczeniu społecznemu rodziny i jej członków za sprawą szeroko rozumianej profilaktyki;
- m) zwiększanie dostępności, a także skuteczności działań podejmowanych przez instytucje wspierające rodziny;
- n) zwiększenie aktywności organizacji i instytucji działających na rzecz rodzin;
- o) zintegrowanie działań różnorodnych podmiotów wspierających rodziny;
- p) koordynacja pomocy socjalnej z poradniczą skierowaną do rodzin dysfunkcyjnych, tj. przeżywających trudności;
- q) wzrost kompetencji osób świadczących specjalistyczną pomoc rodzinom dysfunkcyjnym, tj. przeżywającym trudności, aktualizacja problemów występujących w społeczeństwie, zaznajomienie się z nowymi mechanizmami na rzecz pomocy rodzinom;
- r) wspieranie instytucji rodziny, dążenie do zachowania jej integralności;
- s) pielęgnowanie pozytywnych norm i wzorców w rodzinach;
- t) zwiększenie dostępu do informacji o różnorodnych formach wsparcia rodziny przez rodzinę.

Tabela . Wskaźniki i wyniki ewaluacji za rok 2023 i 2024

Wskaźniki i wyniki ewaluacji	ROK 2023	ROK 2024
Liczba rodzin objętych pracą socjalną i korzystających z pomocy społecznej	202	279
Liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych	373	348
Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	14	11
Liczba rodzin korzystających ze wsparcia Zespołu Interdyscyplinarnego	29 (w tym 33 osoby dorosłe i 25 dzieci)	30 (w tym 53 osoby dorosłe i 15 dzieci)

Liczba rodzin korzystających z Komisji ds Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	19	23
Liczba realizowanych programów i projektów pracy z rodziną, w tym również we współpracy z instytucjami lokalnymi	7	6
Liczba podjętych inicjatyw lokalnych wspierających rodzinę	3	3
Liczba współpracujących instytucji wspierających rodzinę.	23	25
Liczba przeszkolonych pracowników socjalnych, asystentów rodziny, specjalistów działających na rzecz rodzin.	7	5

Źródło: opracowanie własne Centrum Usług Społecznych w Będzinie.

4.4 Gminny Program Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Gminy Będzino na lata 2021-2024.

Gminny Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2021-2024.

W latach 2021 do 2024 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Będzinie realizował swoje zadania zgodnie z zadaniami w/ w programu.

Głównymi zadaniami wymienionymi w programie dla Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Będzinie był między innymi:

1. Promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym.
2. Upowszechnianie wiedzy na temat psychicznego, kształtowanie zachowań i stylów życia korzystnych dla zdrowia psychicznego, rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu.
3. Przeciwdziałanie stygmatyzacji, dyskryminacji i wykluczeniu społecznemu osób z zaburzeniami psychicznymi.
4. Zwiększenie integracji społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi z terenu gminy.

Centrum Usług Społecznych w Będzinie obecnie (01.01.2025r.) w latach 2021-2024 jako Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Będzinie realizował swoje zadania wynikające z programu podczas między innymi codziennej pracy socjalnej oraz udzielając wskazówek i porad w środowisku lokalnym.

Ośrodek Pomocy Społecznej starał się jednocześnie organizować działania wspierające w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu mieszkańcom gminy, zachęcał do aktywizacji zawodowej i społecznej swoich podopiecznych. Pracownicy socjalni z tutejszego Centrum Usług Społecznych propagowali zdrowy styl życia wspierający zdrowie psychiczne, organizowali w razie potrzeby wsparcie w środowisku lokalnym poprzez usługi specjalistyczne oraz usługi opiekuńcze.

Na co dzień podczas wykonywania swoich obowiązków służbowych pracownicy socjalni propagują wywołanie pozytywnych postaw oraz zrozumienia i akceptacji dla osób z zaburzeniami psychicznymi w ten sposób działają przeciw dyskryminowaniu w/w osób.

4.5 Gminny Program Ochrony "Posiłek w Szkole i w Domu" 2024-2028

Program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028 zapewnia pomoc wszystkim osobom w trudnej sytuacji życiowej zarówno dzieciom, które wychowują się w rodzinach znajdujących się w trudnej sytuacji, jak i osobom starszym, niepełnosprawnym, o niskich dochodach.

Wieloletni Rządowy program „Posiłek w domu i w szkole” na lata 2024-2028 przewiduje wsparcie finansowe gmin w udzieleniu pomocy w formie posiłku oraz świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych. Program ma charakter całoroczny. Istotnym elementem programu jest zapewnienie dzieciom i młodzieży w wieku szkolnym zjedzenia gorącego posiłku przygotowanego w stołówce szkolnej. Takie rozwiązanie daje bowiem większą kontrolę nad jakością kupowanych produktów, z których przygotowywane są posiłki, oraz nad procesem ich przygotowywania. W ramach programu dofinansowane zostały zarówno posiłki wydawane na stołówkach jak i pomoc finansowa (zasiłek celowy) na zakup produktów-żywności niezbędnej do przygotowania posiłku.

W ramach Programu opracowane zostały 3 moduły:

1. Moduł dla dzieci i młodzieży,
2. Moduł dla osób dorosłych,
3. Moduł organizacji stołówek oraz miejsc spożywania posiłków w szkołach.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Będzinie realizował w/w program zgodnie z założeniami i wytycznymi. Objęto taką formą wsparcia (uchwała Rady Gminy Będzino z dnia 28 grudnia 2023 roku nr. LXXXVIII/499/23) wszystkie osoby, których dochody nie przekroczyły 200 % kryterium określonego w ustawie o pomocy społecznej art. 8 ust.1.

Wydatki finansowane ze środków własnych oraz dofinansowanie realizowane na podstawie umowy nr 468/ZPS-4/2023 z dnia 05 kwietnia 2023 r. pomiędzy Wojewodą Zachodniopomorskim a Wójtem Gminy w związku z uchwałą Nr 149 Rady Ministrów z dnia 23 Sierpnia 2023r. w sprawie wieloletniego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028.

Środki przyznawane są w proporcji 40% - wkład własny, 60% - dofinansowanie:

- środki własne 71.104,00 zł
- dofinansowanie 90.000,00 zł

Pomoc w formie zasiłku zgodnie z ustawą o pomocy społecznej może być przyznana w formie pieniężnej lub świadczenia nie pieniężnego np. w formie:

- a) Gorącego posiłku.
- b) Zakupy artykułów spożywczych celem np. przygotowania paczek żywnościowych.

Struktura wydatków przedstawia się następująco:

- a) Dożywianie dzieci ze szkoły – 87.984,00 zł.(liczba posiłków 7288) - cena za posiłek od 01.01.2023 do 31.08.2023 r. wynosiła 10,30 zł (w 2023r. koszt wynosił 7,00 zł.);
- b) Zakup obiadów – 3.120,00zł;
- c) Zasiłek celowy-73.120,00 zł (96 osób).

4.6 Gminnego Programu Działań Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Będzinie na lata 2021-2024

Założeniem Gminnego Programu na Rzecz Osób Niepełnosprawnych była poprawa warunków życia zawodowego i społecznego każdego niepełnosprawnego mieszkańca Gminy Będzino oraz jego rodziny.

Celami Programu były:

- a) Działania na rzecz aktywizacji zawodowej i ekonomicznego usamodzielnienia się osób niepełnosprawnych.
- b) Tworzenie dzieciom i młodzieży warunków sprzyjających społecznej integracji i edukacji, jak również kształtowanie właściwych postaw społecznych sprzyjających realizowaniu praw przysługujących osobom niepełnosprawnym.
- c) Dostosowanie środowiska fizycznego do potrzeb osób niepełnosprawnych.
- d) Poszerzenie oferty i zwiększenie dostępu do usług rehabilitacyjnych i pomocowych
- e) Realizacja programów wspierających w tym m.in.: Asystenta Osobistego Osoby Niepełnosprawnej
- f) Stworzenia punktu doradczego dla osób niepełnosprawnych.

Tabela. Liczba rodzin korzystających z pomocy – dane porównawcze

Forma pomocy	Liczba rodzin		Kwota w zł	
	2020	2024	2020	2024
Usługi Opiekuńcze	0	12	0,00	178 862,00
Specjalistyczne Usługi Opiekuńcze	2	1	3.390 ,00	4 435,00
Opłaty za domy pomocy społecznej	20	17	902.361,51	853 876,00
Składki na ubezpieczenie zdrowotne od zasiłków stałych	49	44	24.285,00	35 513,00
Wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd	0,00	7	0,00	34 468,00
Zasiłki stałe	52	46	280. 916,00	418 413,00
Zasiłki okresowe, w tym z powodu:	61	42	47.253,00	86 841,00
- długotrwałej choroby	16	5	15.263,00	6 596,00
- niepełnosprawności	6	2	6.330,00	2 688,00
Zasiłki celowe specjalne	39	4	25.660,00	2 550,00

4.7 Gminny Program na rzecz osób starszych 2021-2025

Głównym założeniem Programu jest poprawa funkcjonowania osób starszych na terenie Gminy Będzino poprzez: rozwijanie ich aktywności, rozwijanie infrastruktury społecznej, polepszenie stanu zdrowia osób starszych jak również kształtowanie ich pozytywnego wizerunku w społeczeństwie. Wsparcie na wielu płaszczyznach ma stanowić taką pomoc, by unikać kierowania osób starszych do placówek opieki stacjonarnej – które są najdroższą formą wsparcia seniorów.

Realizowanie celów odbywało się poprzez takie formy wsparcia jak:

- Udzielanie wsparcia finansowego,
- Rozwijanie usług opiekuńczych,
- Doskonalenie kadry pracowników GOPS w zakresie pracy z osobami starszymi,
- Realizowanie pracy socjalnej na rzecz osób starszych,
- Wspieranie rodzin sprawujących opiekę nad osobami starszymi, schorowanymi niepełnosprawnymi wymagającymi stałej opieki, Zapewnienie poradnictwa i doradztwa zarówno osobom starszym jak i ich rodzinom,
- Prowadzenie monitoringu sytuacji osób starszych znajdujących się w trudnej sytuacji
- Realizacja programów rządowych dotyczących osób starszych

4.8 „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego

Usługi asystencji osobistej realizowane były przez asystentów wspierających osoby z niepełnosprawnością w różnych sferach życia, w tym:

- a) wsparcia uczestnika w czynnościach samoobsługowych, w tym utrzymaniu higieny osobistej;
- b) wsparcia uczestnika w prowadzeniu gospodarstwa domowego i wypełnianiu ról w rodzinie;
- c) wsparcia uczestnika w przemieszczaniu się poza miejscem zamieszkania;
- d) wsparcia uczestnika w podejmowaniu aktywności życiowej i komunikowaniu się z otoczeniem.

Każdy przypadek był traktowany indywidualnie i dostosowywany do potrzeb. W pierwszej kolejności z programu mogły korzystać osoby wymagające wysokiego poziomu wsparcia.

Usługi asystenckie w 2025 roku przyznano 15 osobom, w tym 10 z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Łącznie zrealizowano 4667 godzin, a całkowity koszt programu wyniósł 233.419,66zł i był finansowany z budżetu Państwa.

4.9 Opieka wytchnieniowa

Gmina Będzino realizowała w poprzednich latach realizowała program „Opieka Wytchnieniowa” Osoby realizujące program posiadają kwalifikację w kierunku lub co najmniej 6 miesięcznie udokumentowane doświadczenie w udzielaniu bezpośredniej pomocy osobom niepełnosprawnym. Zasięg opieki wytchnieniowej obejmował teren gminy Będzino. Program był dostępny dla opiekunów osób niepełnosprawnych z terenu gminy Będzino.

Gmina Będzino w 2024 roku objęła wsparciem w postaci opieki wytchnieniowej 3 rodziny opiekujące się osobami ze stopniem niepełnosprawności wymagających całodobowej opieki Program umożliwił opiekunowi odpoczynek i wytchnienie.

Koszt realizacji programu 15 667,53.

4.10 Korpus wsparcia seniorów

Program Korpus Wsparcia Seniorów realizowany był na terenie Gminy Będzino w roku 2024r.

Program zakłada realizację dwóch Modułów:

Moduł I, którego celem jest zapewnienie usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich seniorom w wieku 60 lat i więcej.

Usługi sąsiedzkie świadczone w ramach Modułu I obejmą swoim zakresem pomoc w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych, podstawową opiekę higieniczno-pielęgniacyjną, przez którą należy rozumieć formy wsparcia niewymagające specjalistycznej wiedzy i kompetencji, oraz, w miarę potrzeb i możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Moduł II, którego celem będzie poprawa bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych przez zwiększanie dostępu do tzw. „opieki na odległość”, a także wsparcie gmin w realizacji świadczenia usług opiekuńczych. W ramach Modułu II gminy będą mogły uzyskać wsparcie finansowe na dofinansowanie zakupu, jak również kosztów użytkowania tzw. opasek lub innych urządzeń bezpieczeństwa oraz na dofinansowanie kosztów użytkowania opasek lub innych urządzeń bezpieczeństwa zakupionych w ramach programu Korpus Wsparcia Seniorów w latach 2022 – 2023.

Adresatami programu byli seniorzy w wieku 60 lat i więcej, mający problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzący samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkający z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia.

Program Korpus Wsparcia Seniorów Moduł 1 realizowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Będzinie w roku 2024 w bardzo dużym stopniu poprawił jakość życia osób w wieku 60 lat i więcej poprzez dostosowanie usług dla osób starszych i ich rzeczywistych potrzeb. Program przyczynił się do zrozumienia specyficznych potrzeb osób starszych, takich jak pomoc w poruszaniu się a także wyzwań społecznych takich jak samotność czy izolacja społeczna. Wsparcie poprzez pomoc w codziennych czynnościach, pomoc w zakupach, w gospodarstwie domowym, opieka nad osobami z demencją oraz wsparcie emocjonalne.

Z programu Korpus Wsparcia Seniorów realizowanego na terenie Gminy Będzino w 2024r. z Modułu 1 skorzystało 12 seniorów.

Wsparcie w ramach realizowane było zgodnie z potrzebami zgłaszanymi przez seniorów. Ostatecznie do programu w ramach Modułu II zdecydowało się przystąpić 10 seniorów, dla których zostały zakupione opaski bezpieczeństwa.

4.11 Gminny Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Będzino na lata 2024-2027

Cel programu jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w gminie Będzino poprzez zapewnienie rodzinom dotkniętym przemocą domową dostępu do środowiskowych usług społecznych i skutecznych oddziaływań, prewencyjnych, wspierających oraz resocjalizacyjnych na terenie Gminy

Będzino. Zadania realizowane w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Będzino w roku 2024r. finansowane były z budżetu Gminy oraz ze środków budżetu Państwa i dotacji celowej przyznanej od Wojewody.

Tabela. Wskaźniki realizacji programu

lp.	zadanie	wskaźnik	Dane za rok 2024r.
1.	Umożliwienie osobom doświadczającym przemocy domowej skorzystania ze schronienia prowadzonego przez samorząd powiatowy.	Liczba osób, które skorzystały ze schronienia	0
2.	Zapewnienie osobom doznającym przemocy dostępu do bezpłatnej pomocy, w szczególności w formie: poradnictwa psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego, interwencji kryzysowej oraz pomocy medycznej.	Liczba porad udzielonych osobom doznającym przemocy	125
		Liczba osób, które skorzystały z pomocy w formie bezpłatnego poradnictwa.	40
3.	Wsparcie finansowe i rzeczowe rodzin dotkniętych przemocą domową.	Liczba rodzin otrzymujących pomoc finansową i rzeczową z powodu problemu przemocy.	3
4.	Praca socjalna z rodzinami, w których występuje problem przemocy domowej.	Liczba rodzin, które objęto pracą socjalną.	30
5.	Objęcie rodzin, w których występują problemy opiekuńczo-wychowawcze, wsparciem asystenta rodziny.	Liczba rodzin, w których wystąpił problem przemocy domowej objętych wsparciem asystenta rodziny.	2
6.	Udzielanie pomocy rodzinom z trudnościami wychowawczymi w ramach pracy pedagogów szkolnych.	Liczba rodzin objętych wsparciem.	10
7.	Zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom doznającym przemocy domowej poprzez umieszczanie ich w pieczy zastępczej oraz zabezpieczenie środków na ich pobyt.	Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, z powodu przemocy domowej.	0

8.	Inicjowanie utworzenia gminnej grupy samopomocowej/ terapeutycznej dla osób doznających przemocy domowej.	Liczba osób uczęszczających na spotkania grupy samopomocowej.	4
9.	Kontynuowanie i rozwijanie działalności Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego w zakresie wsparcia osób uwikłanych w problem przemocy domowej, w związku z uzależnieniem członka rodziny.	Liczba osób objętych wsparciem Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego.	25
		Liczba specjalistów zatrudnionych w Punkcie.	4
10.	Kierowanie osób stosujących przemoc domową do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych.	Liczba osób skierowanych do uczestnictwa w Programie.	4
11.	Motywowanie osób stosujących przemoc domową do udziału w programach psychologiczno-terapeutycznych.	Liczba osób, które podjęły udział w Programie.	1
12.	Izolowanie osób stosujących przemoc domową poprzez uniemożliwienie im korzystania ze wspólnie zajmowanego z członkami rodziny mieszkania oraz zakaz zbliżania się do jego otoczenia i miejsc, w których osoba, wobec której stosowali przemoc, zwykle lub regularnie przebywa.	Liczba interwencji w związku z naruszeniem zakazu zbliżania, kontaktowania się lub wstępu, przez osobę stosującą przemoc domową.	1
13.	Podjęcie działań wobec osób stosujących przemoc, które nie podjęły się uczestnictwa w obowiązkowym programie korekcyjno-edukacyjnym lub psychologiczno-terapeutycznym.	Liczba złożonych zawiadomień o popełnieniu wykroczenia przez osobę stosującą przemoc domową.	0
14.	Prowadzenie międzypokoleniowych działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych, mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom.	Liczba przeprowadzonych działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych.	12
15.	Upowszechnianie informatora na temat miejsc/osób udzielających pomocy i wsparcia w przypadku doświadczenia lub stosowania przemocy.	Liczba źródeł udostępniania informatora (Internet, prasa itp.).	GOPS- 2 UG - 2

16	Prowadzenie i udział w kampaniach na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.	Liczba zrealizowanych kampanii na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.	3
17	Edukacja dzieci i młodzieży na temat zagrożeń wynikających z przemocy domowej i rówieśniczej.	Liczba zrealizowanych programów/warsztatów.	ZI – 4 Placówki oświatowe - 6
18	Profesjonalizacja kadry pomocy społecznej w zakresie przeciwdziałania przemocy.	Liczba prowadzonych szkoleń.	4
19	Diagnozowanie i monitorowanie skali i charakteru problemu przemocy na terenie Gminy poprzez systematyczne prowadzenie badań społecznych.	Liczba zrealizowanych badań społecznych.	GOPS – 1 ZI – 1
20	Organizowanie szkoleń/seminariów/konferencji dla pracowników instytucji i organizacji o tematyce udzielania pomocy osobom doświadczającym przemocy domowej.	Liczba zorganizowanych szkoleń/konferencji.	4
21	Uczestnictwo nowo powołanych członków ZI w obowiązkowym szkoleniu.	Liczba członków ZI uczestniczących w szkoleniu.	11
22	Uczestnictwo członków grup diagnostyczno-pomocowych w szkoleniach, w szczególności w zakresie pracy z osobą doznającą przemocy domowej oraz osobą stosującą przemoc domową.	Liczba członków grup diagnostyczno-pomocowych uczestniczących w szkoleniach.	13
		Liczba przeprowadzonych szkoleń.	4
23	Uczestnictwo pracowników placówek oświatowych w szkoleniach z zakresu edukacji włączającej wsparcie dzieci	Liczba pracowników uczestniczących w szkoleniach.	13

4.12 Projekt „Gmina Będzino Zjednoczona Przeciw Przemocy”

Projekt był realizowany w ramach Programu Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego W Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy Domowej.

Realizacja projektu przyniosła pozytywne rezultaty w obszarze wszystkich prowadzonych działań.

Szkolenie, warsztaty oraz super wizje, w których brali udział przedstawiciele ZI oraz GDP przyczyniły się do wzmocnienia kompetencji zawodowych kadry działającej w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.

Sporządzona diagnoza uwypukliła potrzeby, zagrożenia oraz przejawy zjawiska przemocy co w dalszym rezultacie pozwoli na opracowanie i wdrożenie planu działań pozwalających na zwiększenie skuteczności podejmowanych przez specjalistów działań.

Zajęcia warsztatowe dla uczniów szkół podstawowych, seniorów oraz społeczności lokalnej wyposażyły mieszkańców gminy w wiedzę dotyczącą rodzajów, przejawów i skutków przemocy oraz uwrażliwiły społeczność na problem przemocy domowej i hejtu internetowego.

Spotkania z psychologiem oraz doradcą rodzinnym pozwoliły na udzielenie sprawnej i kompleksowej pomocy, która stanowiła emocjonalną podporę dla osób i rodzin uwikłanych w problem przemocy domowej oraz borykających się z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi.

Podczas prowadzonych zajęć oraz na przestrzeni realizacji całego projektu dystrybuowano różnego rodzaju materiały profilaktyczne co wpłynęło na wzrost świadomości i zwiększenie wrażliwości mieszkańców względem problemu przemocy co w przyszłości może przyczynić się do zmiany biernych postaw społeczności lokalnej w obrębie zjawiska przemocy.

Ponadto sporządzono paczki świąteczne dla rodzin oraz osób starszych, samotnych i niepełnosprawnych zagrożonych zjawiskiem przemocy lub wykluczeniem społecznym.

Cel główny projektu jakim była poprawa jakości i zwiększenie dostępności do usług świadczonych na rzecz osób zagrożonych lub doznających przemocy domowej został osiągnięty.

Całkowity koszt programu to 71.808,03, z czego dofinansowanie wyniosło 57.317,88.

5 Potrzeby w zakresie pomocy społecznej na rok 2025

Potrzeby w zakresie pomocy społecznej są określane na podstawie diagnozy występujących problemów społecznych. Po przeanalizowaniu danych za rok 2024 stwierdzono, iż dominujące w tym okresie to w dalszym ciągu starzejące się społeczeństwo, przewlekłe choroby, niepełnosprawność. Występuje również potrzeba otwarcia w gminie placówki wsparcia dziennego. Uczestnictwo dzieci w zajęciach jest nieodpłatne i dobrowolne, chyba, że dziecko zostanie skierowane do placówki przez sąd. Pod opieką jednego wychowawcy, w jednym czasie może przebywać maksymalnie 15 dzieci. Otwarcie placówki zaplanowane zoszyło na początek 2025 roku.

Ze względu na bardzo wysoki koszt pobytu osób w Domach Pomocy Społecznej (jest to już ponad 6.500,00 zł miesięcznie), ośrodek sukcesywnie realizuje usługi opiekuńcze oraz uczestniczy w programach rządowych „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” oraz usługi sądziesdzki w ramach „Korpusu Wsparcia Seniorów”.

Dodatkowo dla seniorów jest oferta Dziennego Domu Senior+ oraz Klubu Senior+.

Wszystkie narzędzia pozwalające pozostać osobom w środowisku domowym odciągają potrzebę kierowania ich do DPS. Coraz większa liczba osób starszych, samotnych i chorych wymaga pomocy usługowej, zwracając się do tutejszego Ośrodka o tę formę pomocy.

Od 1 stycznia 2025 rok Centrum Usług Społecznych w Będzinie nie będzie ograniczał się wyłącznie do udzielania wsparcia finansowego, ale przede wszystkim działań aktywizacyjnych społeczności lokalnej, wdrażanie pozamaterialnych form pomocy, w tym pracy socjalnej, realizowania projektów socjalnych, pozyskiwania środków w ramach ogłaszanych konkursów oraz zrealizowania usług społecznych ma możliwie jak najwyższym poziomie ośrodek jednocześnie stale unowocześnia infrastrukturę informatyczną i sprzętową, jednak nadal wymagane są nakłady na wszystkie wymienione wyżej cele.